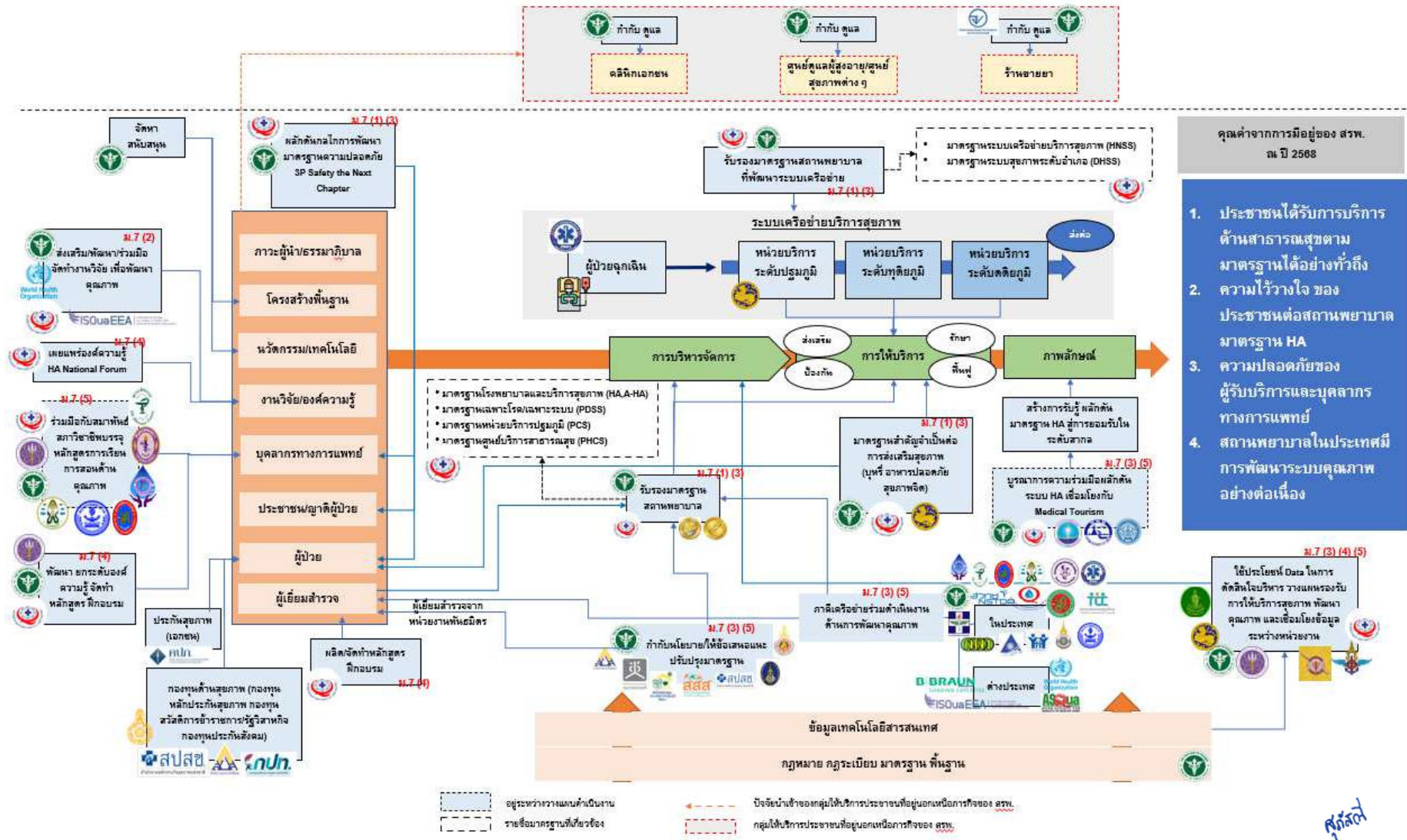

แผนผังความสัมพันธ์ของสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ในระบบนิเวศ (ecosystem)

คำอธิบายบทบาทของ สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ในระบบนิเวศ (ecosystem)

❖ เป้าหมายของการมีอยู่ของสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)

สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) หรือ สรพ. ก่อตั้งขึ้นด้วยมีเป้าหมายการยกระดับสถานพยาบาลของประเทศให้มีมาตรฐานระดับสากล ซึ่งประโยชน์ตกถึงประชาชนในประเทศไทยที่จะได้รับความปลอดภัยจากการเข้าใช้บริการสถานพยาบาลที่ได้รับการพัฒนาและรับรองมาตรฐานจาก สรพ.

❖ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศ

สรพ. เป็นหนึ่งในหน่วยงานสำคัญภายใต้ระบบนิเวศด้านสาธารณสุขของประเทศไทย ที่ได้เข้าไปมีบทบาทในองค์ประกอบของระบบนิเวศ ดังนี้

1. **ด้านงานวิจัย/องค์ความรู้** : จัดทำงานวิชาการ ศึกษาวิจัย หรือนำงานวิจัย องค์ความรู้ระดับสากล ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและยกระดับระบบบริการสุขภาพ
2. **บุคลากรทางการแพทย์** : สรพ. ได้จัดทำหลักสูตร พัฒนา ยกระดับองค์ความรู้ ฝึกอบรมด้านคุณภาพสถานพยาบาลให้กับบุคลากรทางการแพทย์ ทั้งนี้ สรพ. เคยแปล WHO Patient Safety Curriculum Guide เพื่อเผยแพร่และนำมาประยุกต์ใช้ในการบูรณาการการเรียนการสอนในประเทศไทย
3. **ผู้เยี่ยมสำรวจ** : สรพ. ได้ทำการผลิตผู้เยี่ยมสำรวจที่มีคุณภาพ ผ่านการจัดทำโปรแกรมการฝึกอบรมและพัฒนาผู้เยี่ยมสำรวจ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากล ISQuaEEA ในขณะเดียวกัน สรพ. เองก็มีผู้เยี่ยมสำรวจจากหน่วยงานพันธมิตรที่เข้ามาร่วมประเมินและรับรองคุณภาพสถานพยาบาล ซึ่งเกิดจากความสามารถในการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานพันธมิตร ซึ่งเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์การจัดตั้ง สรพ.
4. **ผู้ป่วย บุคลากรทางการแพทย์ ประชาชน/ญาติผู้ป่วย** : ผลักดันกลไกการพัฒนามาตรฐานความปลอดภัย 3P Safety the Next Chapter คือ เกิดความปลอดภัยทั้งผู้ป่วย (Patient) บุคลากร (Personnel) และสังคม (People and Public)

❖ กลไก (Mechanism) ที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศ

สรพ. ได้เข้าไปมีบทบาทในกลไกของระบบนิเวศด้านสาธารณสุข ดังนี้

1. **การรับรองมาตรฐานสถานพยาบาล** : สรพ. ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อระบบนิเวศในการยกระดับคุณภาพสถานพยาบาลให้มีมาตรฐานระดับสากล มาตรฐานที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางการประเมินการพัฒนาและการรับรองคุณภาพของสถานพยาบาล ซึ่งได้ครอบคลุมทั้งการบริหารจัดการและการให้บริการของสถานพยาบาล (ส่งเสริม ป้องกัน รักษาฟื้นฟู) ประกอบด้วย มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ (Hospital and Health Care Standards: HA, Advanced HA (A-HA)) มาตรฐานเฉพาะโรค/เฉพาะระบบ (The Program and Disease Specific Standards: PDSS) และมาตรฐาน

ผู้จัดทำ

หน่วยบริการปฐมภูมิ (Primary Care Standards: PCS) และมาตรฐานศูนย์บริการสาธารณสุข (Public Health Center Standards: PHCS) ทั้งนี้ จากภาพยังแสดงให้เห็นถึงสถานพยาบาลระดับปฐมภูมิที่ถูกถ่ายโอนภารกิจให้ไปสังกัดกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) โดย สรพ. มีแผนโครงการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาลปฐมภูมิ ที่มีความสอดคล้องกับทิศทางการบริหารราชการด้านการกระจายอำนาจ เพื่อให้ประชาชนที่เข้ารับบริการที่สถานบริการปฐมภูมิที่กระจายอยู่ทั่วทั้งประเทศให้ได้รับบริการที่มีคุณภาพมาตรฐานและมีความปลอดภัย

2. **มาตรฐานระบบเครือข่ายบริการสุขภาพ** : สรพ. รับรองเฉพาะมาตรฐานสถานพยาบาลที่พัฒนาระบบเครือข่ายเท่านั้น วัตถุประสงค์เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพระบบการเชื่อมต่อของสถานพยาบาลในทุกๆระดับ ลดรอยต่อภายในเครือข่ายและนอกเครือข่ายที่มีการส่งต่อผู้ป่วยไปรักษาต่อเนื่อง ประกอบด้วยมาตรฐานระบบเครือข่ายบริการสุขภาพ (The Healthcare Network System Standards: HNSS) และมาตรฐานระบบสุขภาพระดับอำเภอ (The District Health System Standards: DHSS)
3. **สร้างการรับรู้ ผลักดันมาตรฐาน HA สู่การยอมรับในระดับสากล** : สรพ. ได้รับการยอมรับในระดับสากล มีการขับเคลื่อนเรื่องคุณภาพและความปลอดภัยกับหน่วยงานในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยได้รับการเชิญให้เป็นผู้บรรยายบ่อยครั้ง แต่สิ่งที่เป็นโอกาสแล้ว สรพ. ยังไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่ คือ ประเทศไทยตั้งเป้าหมายมุ่งสู่การเป็น Medical hub ของอาเซียน ประกอบกับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในหลายประเทศทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย จึงเกิดศูนย์ดูแลสุขภาพ/ศูนย์ผู้สูงอายุเพื่อรองรับมากมาย ที่จำเป็นต้องได้รับการรับรองมาตรฐานระดับสากลเพื่อความปลอดภัยและความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการ แต่ สรพ. มีข้อจำกัดทางกฎหมายที่ไม่สามารถให้การรับรองมาตรฐานแก่ศูนย์สุขภาพเหล่านั้นได้ รวมถึงคลินิกเอกชนที่มีอยู่มากมายด้วย หาก สรพ. สามารถประเมินและรับรองมาตรฐานให้แก่ศูนย์สุขภาพ/ศูนย์ผู้สูงอายุ จะทำให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือผลักดันระบบ HA เชื่อมโยงกับ Medical Tourism สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศได้
4. **ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ** : ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ต้องการมีระบบฐานข้อมูล ในการนี้ สรพ. กำลังพัฒนาระบบ HAI Dashboard Platform ให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ ผู้เยี่ยมสำรวจ สถานพยาบาล เป็นต้น สำหรับใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจบริหาร วางแผนรองรับการให้บริการสุขภาพ การพัฒนาคุณภาพ และเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพของสถานพยาบาลให้ได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน HA อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

❖ บทบาทของหน่วยงานภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศ

1. **งานวิจัย/องค์ความรู้** : สรพ. มีหน่วยงานที่ร่วมมือและเป็นพันธมิตรด้านการส่งเสริมงานวิจัยและองค์ความรู้ อาทิ WHO กรมการแพทย์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนแพทย์ อาทิ มหาวิทยาลัยมหิดล และองค์การวิชาชีพ อาทิ แพทยสภา สภาการพยาบาล สภาเภสัชกรรม ทันตแพทยสภา สภากายภาพบำบัด สภาเทคนิคการแพทย์ เป็นต้น ที่จะเป็นพันธมิตรที่สำคัญในการผลักดันมาตรฐาน HA เข้าสู่ระบบการศึกษาในอนาคตต่อไป

ผู้จัดทำ

2. **การจัดทำมาตรฐาน** : สรพ. มีการทบทวนแนวทางการพัฒนามาตรฐานจากองค์การสากล IEAA มาตรฐานต่างประเทศ งานวิชาการ งานวิจัย และการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน อย่างหน่วยงานกำกับนโยบาย อาทิ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมการแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ เป็นต้น หน่วยงานภาคีเครือข่ายภายในประเทศ อาทิ ตัวแทนจากสถานพยาบาล องค์กรวิชาชีพ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ สมาคมโรงพยาบาลเอกชน สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข เป็นต้น และหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่างประเทศ อาทิ WHO ASQua บริษัท B. Braun ซึ่งเป็นบริษัทอุปกรณ์การแพทย์และเภสัชกรรมของเยอรมัน เป็นต้น
3. **ผลักดันมาตรฐาน HA สู่อีโกลของ Medical Hub** : เป็นโอกาสในอนาคตหาก สรพ. สามารถรับรองมาตรฐาน HA ให้กับ คลินิกเอกชน ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุหรือศูนย์ดูแลสุขภาพ จึงต้องมีหน่วยงานพันธมิตรที่ผลักดันสัญลักษณ์ HA สู่นักท่องเที่ยวต่างชาติได้ อาทิ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น

สรุป